

The etiopathology of bruxism. Older theories-modern concepts

V. Psarras¹, M. Tzakis²

Bruxism is a rather common situation, with the majority of general population to brux and clench their teeth some time in their life. Bruxism could have important consequences for both the patient and the dentist. Since the mid 60s, the research of bruxism's physiology, pathology and etiology was concerning mostly mechanical factors namely the occlusion, and dysfunctional behaviors namely the stress. Today, they are both concerned to play less important role, than it was considered in the past.

Bruxism is considered to be of multifactorial etiology. The modern concepts on its etiopathogenesis are mostly dealing with the role of central factors. Many researchers seem to believe that is part of a micro-arousal procedure, altered by various neuro-transmitters. Smoking, trauma, genetic predisposal, alcohol and caffeine intake, and various legal and illegal substances, are somehow involved in the etiopathogenesis and/or the aggravation of bruxism. International research community starts to examine the possibility that bruxism could be a normal motor activity of greater intensity and/or duration, instead of being a specific pathological entity. The pathophysiology of bruxism, despite the active involvement of many scientific fields, is still far from being fully understood.

Key words: Bruxism, craniomandibular disorders, parafunctional habits.

Odontostomatological Progress 2011, 65 (2): 248-261

1. DDS, MSc, Dr.Dent
2. DDS, Dr.Dent, Dr. Odont

Orofacial Pain Clinic, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon Str., Goudi, 115 27 Athens

Αιτιοπαθολογία του βρυγμού. Παλαιότερες θεωρίες - νεότερες απόψεις

B. Ψάρρας¹, M. Τζάκης²

Ο βρυγμός είναι συχνή κατάσταση, με τη συντριπτική πλειονότητα του γενικού πληθυσμού (85-90%) σε κάποια στιγμή της ζωής τους, να σφίγγουν ή να τρίβουν τα δόντια τους. Πρόκειται για παραλειπορρηκική έξη ιδιαίτερης σημασίας για τον ασθενή και τον οδοντίατρο, εξαιτίας των πιθανών συνεπειών του. Από τα μέσα του 20ου αιώνα, οι πληροφορίες για την φυσιολογία και την αιτιολογία του βρυγμού, αφορούσαν κυρίως μηχανικούς παράγοντες (σύγκλειση), λιγότερο προσαρμοστικές ή δυσπροσαρμοστικές συμπεριφορές (π.χ. στρες), και σε ακραίες περιπτώσεις, δυσλειτουργία του ντοπαμινεργικού συστήματος. Σήμερα, αυτοί οι παράγοντες θεωρείται ότι παίζουν ελάσσονα ρόλο. Επίσης, οι ψυχοκοινωνικοί παράγοντες, όπως το στρες και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, αν και συχνά συσχετίζονται με τον βρυγμό, πιθανώς είναι μικρότερης σημασίας από ό,τι πιστευόταν.

Στις μέρες μας, η αιτιολογία του βρυγμού θεωρείται ότι είναι πολυπαράγοντικής φύσης. Η σύγχρονη θεώρηση επικεντρώνεται κυρίως σε κεντρικούς παράγοντες. Φαίνεται ότι σχετίζεται σημαντικά ή ότι είναι μέρος μιας αντίδρασης «αφύπνισης». Πιθανώς τροποποιείται κεντρικά από διάφορους νευρο μεταβιβαστές. Επιβαρυντικοί παράγοντες φαίνεται ότι μπορεί να είναι το κάπνισμα, κάποιο τυχαίο τραύμα ή ρευματική προδιάθεση, καθώς και η λήψη αλκοόλ, καφεΐνης, φάρμακων και ναρκωτικών που μπορεί να εμπλέκονται και αυτοί στην αιτιολογία ή και στην επιβάρυνση του βρυγμού.

Η διεθνής ερευνητική κοινότητα εξετάζει πιο σοβαρά την πιθανότητα, να τοποθετήσει τον βρυγμό στη σφαίρα μιας ακραίας εκδήλωσης μιας φυσιολογικής καθόλα δραστηριότητας. Δηλαδή, να είναι απλώς μια πιο συχνή ή με μεγαλύτερη ένταση κινητική δραστηριότητα, επιπλέον μιας συνήθους στοματοπροσωπικής δραστηριότητας, αντί να είναι μια ιδιαίτερη παθολογική οντότητα. Η πλήρης διερεύνηση της παθοφυσιολογίας του βρυγμού εξακολουθεί να έχει πολλά κενά, κυρίως γιατί καλύπτει πράγματι τα περισσότερα πεδία των βιοϊατρικών επιστημών, πεδία σημαντικά, όσο και θεωρητικά.

Λέξεις ευρητηρίου: Βρυγμός, κρανιογναθικές διαταραχές, οδοντική σύγκλειση, παραλειπορρηκικές έξεις.

Οδοντοστοματολογική Πρόοδος 2011, 65 (2): 248-261

1. Λέκτορας
2. Αναπληρωτής Καθηγητής

Κλινική Αντιμετώπισης Στοματοπροσωπικού Πόνου, Οδοντιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θηβών 2, Γουδί, 115 27 Αθήνα